

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.40
Pol leta „ 2.20
Četrt leta „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „policajnicah“ se plačuje za navadno tistop-
no vrsto:

8 kr. če se tiška 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večerke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v nanski ulici ter v Trstu, via Casserna, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici na Travniku 16, I., naročnina pa opravištvu „Soče“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcom in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravištvu.

Katoliška cerkev in narodna združba.

Izvršno besedo rekli so avstrijski škofi, ki so bili zbrani preteklo zimo na Dunaji, o sedanjem stanju avstrijskih narodov, ki je žalibog v mnogih ozirih podobno stanju onih narodov, ki so pozabili Boga in njegovo zapoved ter so sprejeli nauke židovskega liberalizma, kateremu je bog denar, človek pa razumna živina, ki pomaga liberalcu do posesti in do slastnega uživanja. Poulični liberalizem, kakor ga razumejo nekateri bogati obrtniki in njih časninarski hlapci, večinom židi, razjeda pravo in pravico kakor ogenj ter seje razpor med posamezne narode in stanove, da narodi v prepiru med seboj ne zapazijo, kako jih brijejo brezbožni zapeljivci, kako si polnijo žepe z žulji opeharjenih ljudstev.

Ni nam namen, govoriti o vseh točkah dolgega pastirskega pisma, ki se je razglasilo po vsej Avstriji, ampak izmed mnogih lepih in prekornih besed hočemo navesti le to, kar so škofi rekli o narodnem prašanju in o narodnih prepirih. „Kot žalostno znamenje oslabelega verskega čuta,“ pravijo škofi, „navesti moramo tudi drugo žalostivo priznanje — menimo medsebojno razdraženost in razkačenost raznih narodov in debel v naši ljubi Avstriji — smemo jo tako imenovati, narodno združbo. Po krščanskih nazorih niso različni narodi na avetu nič drugega nego ravnopravni udje, bratje ene družine božje. Kdor ne pripozna te resnice, kdor jo taji, če tudi le dejanski se svojem vedenjem, kdor tečaj ljubezen do svojega rodu tako visoko žene, da druge narode sovraži ali zaničuje, prepir in razpor med njimi vnaša, kdor ne vidi v svojem bližnjem najprej Kristusovega odrešenca, ampak samo narodnega nasprotnika, ne misli in ne dela več v duhu katoliškega kristijana, ker stavlja narodnost nad katoliško vero.“

Tako in enako pišejo avstrijski škofi o narodnem prašanju, o narodnih težajah in prepirih. Ali niso to zlate besede, vredne, da se vdolbejo globoko v razum in srce vsakega človeka? — Kaj so razni narodi, ki sestavljajo mogočno avstrijsko cesarstvo, med seboj? Bratje so ene družine božje in ene državne skupine, katere mora objemati vez ljubezni, vez medsebojnega spoštovanja; ravnopravni udje so, katerim po božji in po državni temeljni postavi tičejo enake pravice, poseba tudi v jezikovnem oziru. Kdor te resnice ne priznava, če tudi le dejanski se svojim vedenjem, nasprotuje duhu katoliškega kristijana. Žalibog, da imamo vse polno zaslepljenih bratov v širni Avstriji, ki so se udali liberalizmu in nimajo pojma o krščanski pravici, ki zaničujejo in sovražijo vse, kar ne pripada njih narodnosti, ki sejejo prepir in razpor med narode, ker imajo dobiček od splošnega prepira kot hujskači ali kot zagovorniki. Sram bi moralo biti takih liberalcev, klečepalcev na zgore, a trdosrčnih sebičnikov na zdole.

Posebno slovenski narod mora se potoževati po vsi pravici, da med njegovimi sosedi ga nečejo priznati povsod kot ravnopravnega uda vesoljne države, kot brata v krogu avstrijskih narodov. Ne le to; med njegovimi sosedi mu večkrat celo kratijo pravice, ki so mu zagotovljene v temeljnih državni postavi. Državna postava zahteva, naj dajo Slovenci mladeniče v vojake. To dolžnost jim je mogoče izpolniti, ker komisija pride celo v domači kraj, da potrdi mladeniča v vojaka. Državna postava zahteva tudi, naj slovenski otroci obiskujejo ljudsko šolo, ter naklada roditeljem dolžnost, naj skrbijo za redno obiskovanje šole pri svojih otrocih. Na Koroškem je pa jako težavno to državno dolžnost izpolniti, ker tam namestujejo ljudsko šolo zavodi, v katerih je glavni in skoro edini predmet drug deželni jezik, katerega državna postava ne našteva med obveznimi predmeti ljudske šole. S tem je dobrotu ljudske šole ali popolnoma onemogočena ali skoro uničena. In zakaj se to godi? Zato, ker nekateri nemški liberalci ne priznavajo Slovence za brata niti za ravnopravnega uda v avstrijski državi, ker zaničujejo in sovražijo vse, kar

diši po slovenstvu. Liberalci so postavi rep zavili in razupivajo Slovence kot dražljive in nemirneže, ako tirjajo to, kar postava zahteva, ako tirjajo slovensko ljudsko šolo. Berite graško „Tagespost“, pa povejte, ali ni res tako.

Pa kaj nam je treba daleč segati. V Gorici imamo izgledov dovolj. Liberalna italijanska stranka priznava, da v mestu prebiva nad 4000 Slovencev. Liberalcem je znano, da državna postava zahteva šolo za otroke od 6. do 14. leta. Zato je popolnoma naravno, da goriške slovenske deklice bi morale imeti tako šolo, ki odgovarja državni in deželni postavi. Društvo „Sloga“ prizadeva se, da bi tej potrebi prišlo v okom. Kaj pravi na to liberalna italijanska gospoda v liberalnem „Corrieru“? Čudite se in strmetel veseli se, da država ni dala za to šolo denarne podpore, ter priporoča svojim, naj gledajo pazljivo na vsak korak „Sloge“ v tem oziru, ter izraža s tem svojo željo, da bi se šola ne ustanovila. To je liberalno! In zakaj je „Corr.“ temu nasproten? Zato, ker omenjena šola bi morala biti slovenska. Splah je znano načelo one gospode, za katero „Corr.“ piše, da v Gorici se ne smejo priznati Slovenci. Sami so jih pri znani prizadnji šteli 4000 in vender bi jih zdaj radi zatajili ter jim ne privošči, da bi se o njih govorilo. Vse njih prizadevanje meri na to, da bi slovenstvo iz Gorice popolnoma iztrebili. Zakaj to? Zavoljo narodnosti. Ta list je tako strasten proti Slovincem, da v zadnji številki jih zaničuje z imenom „la montagna“ (gorjani). To prav dobro znači židovski značaj tega lista, ki zakriva svoje protikršćanske načela pod figovim perjem italijanske narodnosti, katero opisuje v popolno poganskem smislu, preziraje in zaničuje vse, kar ni italijansko, kar je če tudi le od daleč slovensko.

Sicer pa menimo, da se ne motijo oni, ki trdijo, da italijanska besnost tega lista je le plašč, s katerim zakriva grehe velike obrtnije, in da nalašč zato živi, da dela razpor med goriškima narodoma, ki tako ne moreta dovolj opazovati svojih gmotnih razmer. Italijane šegečo in jih podpira v njih nedosegljivih namonih, ter jim opisuje Slovence kot njih nasprotnike, dasi priznavajo Slovenci v besedi in dejanju Italijanom vse pravice, ki jim gredo.

Pri tem se nam le to najbolj čudno zdi, da se je tega lista z obema rokama oklenila tako zvana „vladna stranka“. Goričanom ni treba praviti, katera gospoda si daje ta častni pridevek. Ali ne vé ta stranka, da s takim postopanjem stavi slavno vladno čuden svet. Ako bi hotel kdo soditi vlado po „vladni stranki“, reči bi moral, da jej je narodni prepir všeč, da ga neti in vzdržuje, da je ona kriva, da nimamo miru. „Vladna stranka“ bi morala imeti toliko zdrave pameti, da bi to spoznala in da bi ne spravljala po svojem prijateljevanju in koketovanju s čez mero italijanskim listom vlade v čudno stanje pred deželo. Slavni vladi bi priporočali, naj zapove „vladni stranki“ drugo postopanje in naj jej prepove, družiti se z židovskim liberalizmom ter širiti prepir med goriškima narodoma, ako hoče še dalje obdržati ono častno ime. Ako bi „vladna stranka“ ne hotela razumeti povelja, bo vlada vedela, kaj ji je storiti. Mi ne dvomimo niti en trenutek, da bi vlada ne vedela, kaj ji je početi, ali da bi ne znala, kako se ohrani mir med goriškima narodnostima tudi brez „vladne stranke“. Slavna vlada naj skuša popraviti, kar je zakrivila „vladna stranka“ tujcev in italijanaimov, združenih z židi in klativitezi. Prepričani smo, da vladi ne more biti vse eno, kdo se kinča z lepim imenom vladne stranke, in da se popolnoma ujema z besedami avstrijskih škofov, da ne dela v duhu katoliškega (!) kristijana (!), kdor ljubezen do svojega rodu tako visoko žene, da druge narodnosti sovraži, zaničuje ter prepir in razpor med njimi vnaša. Še v večjem nasprotju z besedami avstrijskih škofov je pa oni, ki dela vse to, ne iz prevleke in zato krivične ljubezni do svojega naroda, ampak iz ljubezni do mamona ali celo na povelje prostomavtarstva, ki sovraži Avstrijo, ker je po zgodovini katoliška, in jej hoče škodovati z narodno združbo.

„Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici.“

I.

„Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici“ sklenilo je poluletno račune iz uroka, da more uvesti na p. jlagi dosedanjih gospodarstvenih skušenj one prenavedbe, katere bodo v gmotni in duševni korist tega prevažnega društva. Račun kaže po vestnem premišljevanju obilo senčnatih strani. Prva, najznatnejša senčnata stran je neredno vplačevanje mesečnih doneskov.

Rednost, natančnost je v društvenem življenju neizogibno potrebna za srečen, vspesen razvoj društva. Redno, natančno vplačevanje mesečnih more odbor „Slovenskega bralnega in podpornega društva“ vpeljati le s pomočjo društvenikov. Neredno vplačevanje mesečnih zakrivilo je znatni zastanek pričetkom društvenega leta ter je prisililo odbor, izbrisati iz društva mnogo društvenikov z zastanki vred.

Posledica izključenja društvenikov je gmotna izguba izključenemu in društvu samemu. Društvenik izgubi pravico do vže vplačanih mesečnih, pravico do gmotne podpore o času bolezni, pravico do zdravniške pomoči, do zdravil ter do duševne hrane, katero podaja društvo svojim društvenikom, kakor tudi do društvene glavnice, katera znaša po računu 1410 gl., tedaj okoli 7 gl. za vsakega podpornega društvenika. Društvu pa se zmanjša število društvenikov, se zmanjšajo dohodki in vsled tega neobhodno potrebna podlaga daljnemu razvoju ter vspesnemu delovanju.

Komur je svoja gmotna in duševna korist pri srci, lahko pravočasno odrajta nizke mesečne doneske, med tem ko je poravnava velikih zastankov gotovo težja, marsikateremu udu celo nemogoča. Odbor mora po večkratnem opominu dotičnega zamudnika izbrisati iz društva z dolgom vred. Saj bi bila sodnijska iztirjatev zastanih mesečnih v smislu društvenih pravil zaradi ubožnosti dotičnih oseb ter zaradi neiztirljivih sodnijskih stroškov društvu škodljiva, celo pogubljiva. Društveni odbor more olajšati društvnikom redno vplačevanje. V obilni meri je za to poskrbel z imenovanjem društvenih poverjenikov za okraje, v katerih je vsaj pet društvenikov.

Naloga poverjenikov je skrb do rednega vplačevanja in do vsakoršne zveze društvenikov z odborom; a njih naloga ni, vsakterega člana posebej, po načinu davčnih eksekutorjev, opominjati na redno vplačevanje. Društveniki morajo mariveč sami, po svojem magibu redno donošati poverjenikom mesečne doneske, kateri odpošljejo pravočasno iztirjane svote društvenemu denarničarju. Žalibog, da so še zmiraj poverjeniki siljeni zaradi koristni zamudnikov in iz ljubezni do društva opominjati večkrat zamudnike k rednemu vplačevanju. Poverjenikom uzrokuje torej nepotrebne truda mlačnost društvenikov do prekornega zavoda, nepremišljena brezskrbnost za bodočnost, za čas bolezni, za dobo nezmožnosti.

Slednjo trditve očitno dokazuje slučaj, ki se je pripetil prav v tekočem društvenem letu. Izredni podporni ud zastal je šest mesecev z doneski, katerih vsled hitrega obolenja ni mogel vplačati, med tem ko bi bil poprej nizki mesečni znesek lahko odrajtal. Tedaj zaradi mlačnosti, zaradi neodpušljive brezskrbnosti izgubil je dotičnik pravico do podpore za nevarni čas bolezni, za čas, v katerem mu ni mogoče zaslužek v preživenje sebe in družine; izgubil je pravico do poprejšnjih vplačil. Iz navedenega slučaja sledi, da ne sme odlašati noben član z vplačili mesečnih od meseca do meseca, ker nobenemu človeku ni znano, kedaj ga obišče bolezen, kedaj bode potreboval podporo iz društvene blagajnice. Odbor bo moral omejiti radi društvenikov in radi društva neredno vplačevanje s tem, da poostri dotične točke društvenih pravil. Do tedaj pa naj društveni poverjeniki s pomnoženimi močmi vzajemno z društvenim odborom delajo v korist zelo važnega zavoda.

Neredno vplačevanje zavira dalje pomnožitev društvenega premožanja. Ako bi društveni poverjeniki

donašali mesečnine, bi odbor sproti obrestonosno nakladal preostajoče svote edino le v korist društvenikom, katerim pripada društvena glavnica. Pri društvenikih zastali donoski pa ne donašajo obresti, oni mariveč pomnože le trudapolno, brezplačno delo društvenemu odboru, ter društvenim poverjenikom. Čas, katerega potratil odbor pri obravnavi aktivnih zastankov, lahko bi posvetil pretresovanju drugih, za razvoj podpornega društva važnih vprašanj. Društveniki! Vaše društvo je v pravem pomenu le hranilnica, katero zastopajo, oskrbujejo, denarno podpirajo goriški narednjaki. Niti vinar se po nepotrebnem ne potrosi, preostanki se obrestijo. Ta hranilnica vam ne izplača samo 4 ali 5% obresti od majhnih uplačil, ampak stotere, da tisočere se vé da le za čas bolezní, za čas nezmožnosti. Na noge! Vaše gaslo naj bodo redno, natančno vplačevanje mesečnina.

Dopisi.

Na Krasu, 30. junija. — Kakor se je govorilo in sem zadnjič omenil, da za praznike dojde na Pliskavsko gmajno na tisoče in tisoče ljudi, tako se je tudi zgodilo. Od sobote na nedeljo po noči bilo je od 4—5 tisoč ljudi na pašniku, ki pa niso nič videli, če tudi so čakali prikazon do 4. ure zajutra. Nenavadno veliko ljudi prišlo je pa v nedeljo popoldne od vseh strani, prepevaje in molče, hodeč in vozeč se, tako da je bilo v noči od nedelje na praznik sv. Petra in Pavla od 10—12 tisoč ljudij skupaj; nekateri jih cenijo celo do 15—20 tisoč, kar pa je morda preveč. Pa tudi ti so se kakor prejšnji pravarjeni mirno vrtili nazaj, kor tudi teh ni nobeden nič videl ni slišal. Tako bo menda zdaj konec tega potovanja. V ponedeljek popoldne ni bilo videti nobenega človeka več, a vendar s Pliskavčani in nekaterimi tuji bilo je tudi to noč kakih 200 ljudij tamkej čez noč. Sicer pa je bilo res vse v rodu in mirno na gmajni. Le škoda, da podlaga temu romanju se do zdaj ne zdi resnična.

Trosili so se raznoteri izmišljeni čudeži med svet, kateri so se pa kasneje vselej kot neresnični skazali. Tako n. pr. so pravili, da nekemu možu iz Tr., ker je vso prikazon tajil, se je roka posušila, a potem kmalu zopet ozdravila, ko je priznal prikazon; potem se je pa pokazalo, da mož ni bil nič bolan. Dalje si je nekdo po poti berglje vrezal in šel tja. Tam jo je pustil, kakor da bi bil ozdravil. Ljudje so pripovedovali, da je nekdo berglje tam pustil, ker je ondi ozdravil. Potem se je zopet zvedelo, da mož doma niti palice ne potrebuje. Od daljnih krajev došli ljudje hodijo prasiat g. učitelja v Pliskavico, če je res on s ključcem one otroke v šolo zaprl, in da so potem izginili pri zaprtih vratih in oknih iz šole? Se ve, da na tem ni nič res.

Zdaj se še vedno govori, da se ima Mati božja iz cerkve v Oberšlajnu preseliti v Pliskavico. Pravijo, da vidijo zarjo od te cerkve hoditi tja na gmajno Pliskavsko in da cerkovnik ne more več cerkve zapreti. Tudi Mati božja, da je onim otrokom uže razodela, da se ima Oberšlajnska cerkev tamkej zidati! Ta govoricca se je uže koj od začetka romanja tu pa tam pa le bolj na skrivnem slišala, a zdaj je splošna. Poddružnica M. D. v Oberšlajnu bila je lanske leto okradena. Nabralo se je bilo za popravo več denara, a popravilo se še do sedaj ni nič, ker se je denar naložil. Altar M. b. je v žalostnem stanu; in tako je nastala govoricca, da M. b. noče več biti v Oberšlajnu, ampak da gre v Pliskavico.

Po noči so ljudje, kakor pravijo, res polni gorečnosti v molitvi in petji; se ve, da tudi porednežev ne manjka. Vsi pa planejo, ko se kje kaka lučica, če tudi naravna, prikaže, hitro kvišku, pokleknejo in kričijo, da je M. b., če tudi si je za grmom kdo le smodko prižgal. Žal! Zopet pri drugem grmu je sedel zivolasi starček; glava se mu beli in sveti; nekdo to zapazi, v noči ne razloči dobro, hitro zakriči, da vidi M. b., vsi se mu bližajo, poklekajo okolo grma, dokler da ni ustal staveček in jim resno reke: "Tako neumnih ljudij pa še nisem nikjer videl". Zopet drugi pa hočejo ljudstvo goljufati, ker za grmom luči prižigajo ali pa si z žveplenkami prste mažejo da se nekaki žarki vzdigujejo. Bog daj, da bi resnica prišla na dan. Sploh pa se zdaj misli, da bo konec romanju. Gotovo bi bilo boljše, da bi ti ljudje s tisto gorečnostjo kako drugo potrjenc božjo pot, n. pr. Sv. Goro obiskovali.

Otroci, kateri so vedno pravijo in trdijo, da so videli, in da še zdaj vidijo prikazon M. b., ne govorijo vedno enako, tudi ne pri eni in isti prikazoni; tudi ne vidijo vsi otroci enako; nekateri (3) otroci navadno da nič ne vidijo, ampak, da le slišijo, ko M. B. z manjšo dekleco govori. Sploh se ne more izvedeti nič gotovega iz njih (so 4).

Iz Breginja, 30. junija. — Dočakali smo zaželjeni dan, katerega se bomo še davno spominjali. Ko je prevzvišeni gospod knezonadškof sveto opravilo v Legéh opravil in se tam pomudil po navadenem programu, napotil se je 25. t. m. okolo 5. ure

popoldne spremljan od prečastite dahovščine v Breginj. Peš šel je nadvoladika iz onega vikarijata v Breginj, ki je uro hodá oddaljen. Prav tedaj jelo je vreme vedno osornejša biti ter dež liči. Ze se je bilo bati, da bode tudi naslednji dan neprijeten; a razjasnilo se je še tisto noč.

Drugi dan jame solnce prijetno ogrévatí svet ter krasiti dan, ki je birmancem imeniten. Pomenljiv je ta tudi odraslim ljudem. Prilika nam je bila dana, videti in počastiti milostjivega gospoda nadškofa dr. Alojzija Zorna. Kakor navadno, pričela se je služba božja okolo devete ure; vršilo se je vse v lepem redu. Slišali smo blage besede nadškofa, v katerih tiči jedro keršanskega nauka, katero je dolžan vsak pravoverni kristijan držati.

Popoldne obiskal je knezonadškof cerkev na Kladji D. M. Srečnice, ki je bila primerno okinčana. Pozvedeli smo, da nas hoče vladika o priliki zopet obiskati. Storili smo svojo dolžnost ter skušali višjega pastirja častno sprejeti, ter smo s tem pokazali, da smo zvesti udje svete cerkve. Milostljivi nadškof ostane po svojem vedenji in po svoji prijazni besedi v vednem in najlepšem spominu v našem Kolu. Bog nam dolgo ohrani takega višjega pastirja!

Z Barke pri Divači, 20. junija. Draga „Soča“, sprejmi ta moj dopis v svoje predale. Neprijetna pomlad, vedni dež, toča, mraz so nam vinsko trto silno poškodovali, da bo prav malo vina. Tudi druga letina slabo kaže, kajti suhota tu močno pritiska. Ubogi poljedelec! vedno slabše letine pa večji davki! Naj bodo tudi večji davki, samo da bi vedeli, zakaj in za koga plačujemo! (Čudno, kaj tega ne veste? Prašajte gospoda. Ur.)

Pri nas imamo sedaj tako izvrstnega g. učitelja Janeza Štrukeljna, da gre za njim šolska mladina, kot jagujeta za dobrim pastirjem. Veselja ginjeni smo bili stariši, ko smo videli svetega Rešnjega Telesa dan, kako je lepo vodil g. učitelj šolsko mladino. Lepo so peli in molili.

Tudi dušnega pastirja g. Janeza Kravanja imamo prav izvrstnega v vseh obzirih. Lepo nam bere sveto mašo in sveti evangelij in pridiga. V spovednici je tako marljiv, da nikoli ne odreče niti tujcem. Iz gotovega vira sem se prepričal, da je za velikončno praznike spovedal nad 400 oseb. Bog nam ohrani častivrednega dušnega pastirja Janeza Kravanja do smrti.

Politični pregled.

Na Dunaji bavil se je dalje časa kralj Milan, ta teden obiskal je ogersko razstavo v Budapešti ter se vrnil domov v Beligrad. Tudi rumunski kralj in kraljica sta dospela na Dunaj. Papežev poslanec na dunajskem dvoru, mons. Vanutelli, zapustil je Dunaj ter se ne vrne več tje, na njega mesto pride mons. Macenni.

Volitev jednega poslanca v državni zbor v volilnem okraji Hitzing-Bruck na Spodnjem Avstrijskem vršila se je v petek, ker je dosedanji poslanec svoj mandat položil. Kandidata sta bila dva, jeden nemškoliberalc Fischer, drugi antisemit Wittmann. Zmagal je prvi s 186 glasovi, drugi dobil je 160 glasov. Iz vseh volitev je razvidno, da se jako hitro množi na Spodnjem Avstrijskem antisemitizem (nasprotniki židovskih načel), ki židovsko-liberalno stranko v kratkem razje.

Na Ogorskem so preosnovali gosposko zbornico, sedaj je imenoval cesar 30 dosmrtnih članov v ta zastop.

Vladika Strossmayer odpotoval je v Srbij, kjer bo birmoval in poskusi urediti cerkvene razmere.

Kriza na Angleškem je dognana, mislilo se je, da stari Gladstone se odpove javnim poslom, a izjavil je, da tega ne stori, temuč da vso pozornost v to obrne, da bo liberalna strauka jedina.

Ministerska kriza v Italiji tudi ni še popolnoma rešena. Govori se, da Depretis sestavi nov kabinet tako, da obdrži on posle zunanjih zadev ter da si zbere novega justičnega ministra.

Domače in razne vesti.

P. n. gg. naročnikom naznanjamo, da z današnjo številko smo začeli drugo poluletje. Hvala onim gospodom, ki so se sami spomnili in so nam poslali dotično naročnino. Kdor je še kaj na delgu, prosimo, naj kmalu poravná; po-

seбно se obračamo do lanskih dolžnikov z nujno prošnjo, naj enkrat poplačajo, kar nam gre. Priporočujemo se sedanjim gg. naročnikom, naj nam zvesti ostanejo ter naj nam pridobijo po moči novih naročnikov, da se bo narodna zavest in omika po „Soči“ toliko boljše širila.

Presvitli cesar podaril je iz svoje zasebne blagajnice 800 gold. občinama Livku in Iderskem u, da končata in dodelata občinsko cesto z Livka v Idersko. Prav bi bilo, da bi se ta cesta enkrat dovršila ali pa da bi se most, ki stoji uže več let, prodal Kamencem, ki ga živo potrebujejo čez Sočo.

Vabilo. „Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici“ bo praznovalo vsled odborovoga sklepa z dne 25. junija t. l. god svojih zaščitnikov sv. Cirila in Metoda v nedeljo 5. julija t. l. sò slovesno sv. mašo ob 8. uri zajutra v cerkvi sv. Antona pod Kostanjovico. Društveni odbor vabi vse p. n. gg. društvenike, da bi se te cerkvene svečanosti mnogobrojno udeležili.

Odbor „Slovenskega bralnega in podpornega društva“ imenoval je naslednje društvene poverjenike: gospoda Nikolaja Fiegelna, dacarja, za solkanski okraj; gospoda Josipa Mervica, posestnika, za šentpeterski okraj; gospoda Antona Zavnika, posestnika, za okraj Bilje; gospoda Jožefa Bastjaučiča za Gorenjo Vertobjo. Društveniki naj se obračajo na te gospode v vseh društvenih zadevah, ki jim pojdejo radi na roke v vsakem oziru.

Zdravniško društvo za pokneženo grofijo goriško in gradiško bo imelo v nedeljo 5. t. m. ob 3 urah popoldne občni zbor v deželni palači v Gorici, pri katerem pridejo te točke na vrsto: poročilo predsednikovo; zapisnik zadnjega občnega zbora; spomenica o zdravstvenih razmerah v deželi (poročevalec dr. Perco); morebitni nasveti. Vidi se iz tega, da društvo deluje in da se zanima za reči, ki spadajo v njegovo področje. Le tako naprej.

„Ljudski posojilnici“ v Gorici pristopi lahko vsakdo, kdor plača vsaj en opravični delež v znesku 10 gld. in pristopnino, ki znaša za prvo štiri določe po 50 kr. Kdor ne more priti osebno v Gorico, naj pošlje denar po pošti „Goriški ljudski posojilnici v Gorici. Via Ascoli, h. št. 1.“ Deležu in pristopnini naj dodá 5 kr., da se mu pošljejo potrdilni list, katerega mora vsakdo shraniti kot pričevalo pravice, katere ima kdo do društva, in iztis društvenih pravil in pristopni list, katerega dotičnik podpiše in vrne posojilnici. Vsakdo začne biti društvenik in začne uživati pravice do društva, ko plača vse zneske in podpiše pristopni list, ki se shrani v društvenem arhivu. Rojaki, pot je lahka, pomoč gotova; ne zamudite lepe prilike!

„L'Eco del Litorale“ prinesel je v svoji 52. številki od 28. t. l. izvrsten uvodni članek o novi obrtniški postavi in o uperu židovskega časništva proti njej. Članek našteva dobrote, ki so zagotovljene delavcem po novi postavi, med drugim tudi to, da smejo v nedeljo počivati, kakor tudi uzroke, zaradi katerih židovski dunajski listi in z njimi goriški „Corriere“ besnijo proti novi postavi. Prvi uzrok, pravi omenjeni članek, je sebičnost naših človekoljubov (!), ki rajši vidijo, da pol sveta poginja, nego da bi si pritrkali kako veselje. Drugi in glavni uzrok pa je ta, ker nova postava daje prav cerkvi, ki je vedno to učila, in ker daje delavcu priložnost, da more iti v cerkev. Liberalni listi so mislili, da so Evropo popolnoma izneverili Bogu; a zdaj vidijo, da ni tako, in to jih jezi. Ako bi bil zapovedan počitek v soboto (judovski praznik), bi se gotovo toliko ne jezili. Po „Corrierovi“ pisavi naj čitatelji sodijo, čegav list je, in ali ne zagovarja koristij bogatašev na škodo delavcev.

Restavrant Evropa v Gorici na Travniku v Stabilovi hiši pač nima sreče. Vsakega pol leta pride nov krčmar, a vsak konča z bankrotom ali krido. Te dni zgubil se je dosedanji krčmar, pobirajoč stopinje prejšnjega. Kaj more biti, da krčmarje v oni hiši tako preganja? Hiša je v sredi mesta, prostori pripravní, zraven še vrt, in vendar ne gre. Kaj, ako bi začeli krčmarji enkrat paziti na dobro pijačo, posebno vino? morda bi šlo? Treba poskusiti; vendar gledé Stovencev bo skušnja prepozno; radi pustimo one prostore našim goriškim narodnim prijateljem, kakor tudi kavarno, ko bomo enkrat drugače preskrbljeni; naj oni mastijo svoje ljudi.

V Stračice napravili so široko cesto, ki je nekaj stara razširjena, nekaj pa popolnoma nova. Široka cesta začena pred tovarno za plin in se drži stare smeri do onega griča, na katerem je novo gnojšče. Tam se obrne proti Kornu ter se spušča v ovinku za svetom proti Stračicam. Vožnja po tej cesti bo krajša in složnejša nego po prejšnji; ali cesta zahtevala je uže svojih žrtev. En delavec se je ponorečil, ker se je zemlja usula nanj, in je umrl, drugi je pa nevarno poškodovan. Ali so bili klicani podjetniki dela in nadzorniki na odgovor zaradi ne-

sreč, nam ni znano. Dobro bi bilo, da bi se pojasnilo, ali sta bila kriva nesreče delavca ali pa kdo drugi.

Mil. g. knez nadškof prišel je z vizitacije preteklo sredo zvečer v Gorico. Nekatero dopise o potovanju dobili smo še le danes; zato jih nismo mogli priobčiti. Sprejem višjega pastirja bil je povsod presrčen in sijajen; knez nadškof napravil je povsod najboljši utis.

Odlikovana sta c. k. dvorni svetovrlec Frano baron Rechbach in mestni župan dr. Jožef Maurovich od kralja italijanskega Humberta s tem, da sta imenovana oficija reda italijanske krone. Ob tej priliki odlikovani so bili tudi neki tržaški gospodje, ki so sodelovali lani pri ribiški konferenci v Gorici.

Tombola, ki je bila kakor po navadi dan sv. Petra v Gorici, prinesla je čista dohodka 941 gl. 38 kr. v korist tiskalnemu zavodu za zapuščene otroke. Skupni dohodki znašali so 1526 gl., stroški pa 584 gl. 62 kr.

C. k. okrajno glavarstvo v Gorici izdalo je po naredbi visokega c. k. ministerstva okrožnico, v kateri odevetuje romenje na Velehrad ter nalaga, naj se oglasi pri okrajnem glavarstvu, kdor bi mislil potovati tje.

Iz št. Ferjana, 1. junija 1885. — VIII. izkaz radodarnih doneskov za družbeno zastavo. Gosp. Karol Prinčič v Gorici 1 gl.; Janez Vogrič z Lašte 1 gl.; Jožef Mužič 1 gl.; Boštijan Terčič 1 gl.; Torčič Anton 1 gl.; skupej 5 gl.; s prejšnjimi izkazi skupej 95 gl., 60 kr. Dekleta so dalje darovala za trak: Antonija Dornik 1 gl.; Marija Dornik 1 gl.; Jožefa Mikulša, hišina pri g. baronu Tacco-u, 1 gl.; skupej 3 gl.; s prejšnjimi izkazi skupej 31 gl. Presrečna hvala vsem darovateljem in darovalkam, pa tudi prelepa prošnja vsem, ki bi mogli v tej zadevi še kaj podariti.

V Biljani bo prihodno nedeljo 5. t. m. velika slavnost. "Slovenski jez" dá blagoslovit novo sliko sv. Cirila in Metoda za biljansko župnijsko cerkev. Predpoludne vršila se bo cerkvena slavnost; popoldne bo pa slavnostna beseda z izbranim sporedom. Kakor smo poročali, pripravljajo se tudi rojaki iz Gorice, da se udeležijo te redke svečanosti. Nadejamo se, da udeležitev bo od vseh strani obilna.

Tržaško podporno in bralno društvo pravi, kakor smo že zadnjič omenili na vrta gostilne Požunove pri Sv. Andreji slavnostno besedo v proslavo slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda z jako obširnim in raznovrstnim programom o 5. uri popoldne prihodno nedeljo.

"**Edinost**" bila je preteklo soboto zasežena radi nekega dopisa iz okolice tržaške o "Skalaših" na Proseku in njih zastavi, ki jim je bila odvzeta. Zadnja številka prinesla je prilogo, da se naročniki, kolikor je mogoče, odškodujejo.

Avstrijski škofi, ki so bili preteklo zimo na Dunaji zbrani, izdali so skupni pastirski list, ki opisuje sedanje verske razmere v našem cesarstvu. Izmed premnogih lepih nauk, ki se v njem nahajajo, povzela je "Soča" danes samo nekaj o narodni združbi; a nadejamo se, da nam bo mogoče, še večkrat baviti se z lepimi in dejanskimi nauki, ki se v pismu nahajajo ne le za zasebno, ampak tudi za javno življenje. Ko pešajo svetne moči in ni pomoči od nobene strani, nastopi cerkev svoje blagodejno delovanje, po katerem prenavlja človeški rod. Tako je bilo zmirom; tako bo tudi zdaj.

"**Corriere**" meni, da "Soča" si nasprotuje v tem, kar je pisala prej in kar je pisala v zadnji številki o grofu Coroninu. O sebi pa trdi, da je odločen, da ne bo zagovarjal nobenega svojih poslancev, ampak da počaka, da jih bo sodil po njih dejanjih in po njih vedenju v državnem zboru. Ubožček je pozabil, da svojih poslancev nima, in da vsled tega ne more jih kot takih ni grajati ni hvaliti. Da je "Unione" sprejela Coronina v svojo listo, to vendar ne spričuje, da bi bil Coronini kandidat "Corrierove" stranke. Gospodje si niso upali postaviti drugega kandidata, zato so postavili Coronina, o katerem je celo "Corr." lani pisal, da mu ne ugaja, pa da drug namesto njega ni mogoče, ko je šlo za mestni zastop. Enako so se izrazili "Corrierovi" pristaši letos, ko so bile volitve za državni zbor, in "Corr." ni nikoli oporekal tem nazorom. Kako more torej zdaj govoriti o svojih poslancih, ako ne šteje morda kneza Hohenloha, "sovrážnika Slovencev," med svoje? Po svoji narodni politiki bi morda ta gospod ugajal "Corrieru."

Kar piše "Corr." o poslancih, češ da hoče počakati, kako bo njih delo in njih vedenje v novi zbornici, je jako žaljivo, kolikor zadeva grofa Coronina. Ali misli "Corr.", da grof Coronini je židovski barantač, ki menjuje svoja načela in svoje delovanje po koristi ali po vetru, ki prihaja od katere strani? Ali ne priznava grofu Coroninu toliko samostalnosti, prepričanosti in stanovitosti, da ostane pri načelih, katera je do zdaj zagovarjal in po katerih se je ravnal? Iz kaknega razloga hoče torej "Corr." za-

kati novih dejanj in potem še le soditi o Coroninu? Naš deželni glavar, ki je ob enem državni poslanec, ima tako preteklost za seboj, da se more brez pogoja in brez strahu, da bi se motili, sklepati, kako se bo v posameznih slučajih po danih okoliščinah tudi naprej vedel. Na tej podlagi izrekla je "Soča" uže zdaj svoje mnenje o Coroninovem bodočem vedenju, in "Corr." ni niti skušal, da bi to "Sočino" mnenje dokazal kot neutemeljeno ali neverjetno. "Soča" je pokazala s tem, da spoštuje Coronina kot značajnega moža, ki se drži svojih načel, ker le o takem se dá uže naprej soditi, kako se bo vedel v danih okoliščinah; "Corriere" je pa grofa žalil, ker si ne upa izreči sodbe o njegovem prihodnjem delovanju, dasi je grof uže zdajna politikar, ter izraža tako posredno kot mogoče, da bi se Coronini zanaprej drugače vedel nego do sedaj, da bi torej v svojem bodočem delovanju lahko zatajil ali vsaj ne tako krapko ko do zdaj izrazil načela, po katerih se je do zdaj vedel. Takega mišljenja o grofu Coroninu je "Corr." zmogel?

Med tem ko se "Corr." tako žaljivo vede proti državnemu poslancu, ki bo zastopal goriške mesta in trge, išče v "Soči" nasprotja v onih besedah, ki zadevajo grofa Coronina. Pred volitvami, pravi glasilo goriških tujcev, bila je "Soča" navdušena za grofa ter je priporočala svojim pristašem, naj glasujejo skupno kot en mož zanj, da Italijani ne bodo mogli doseči morda spočetega namena, da bi namesto Coronina postavili kot kandidata Vicentinija, ki je bil propal v kmečkih obetih. Ko je bila "Soča" tako brez razloga, nadaljuje "Corr.", razžalila Italijane, katere je imenovala zmogla take nepoštenosti, pripisovala je po volitvi sebi in svojim vsi zaslugi, da je bil Coronini izvoljen. — Kar zadeva žaljenje italijanskega naroda, katerega ne priznavamo, moramo reči, da ni izviralo iz "Soče," ampak izmed Italijanov. Med Italijani našli so se močje, ki so ne le kot mogoče, ampak kot verjetno trdili, da pristaši Vicentinijevi bodo v zadnjem trenutku kandidovali tega gospoda kjerkoli, bodi si v mestih in trgih bodi si v velikem posostvu, da bi slednjič zmagal. Ako je kaj žaljivega na oni vesti, naj se "Corriere" obrne na svoje pristaše, ki so to prvi in določno trdili, ne pa na "Sočo". — To je popolnoma resnično, da je "Soča" pred volitvijo Slovence navduševala, naj se udeležijo množično volitve in naj volijo enoglasno grofa Coronina. Nasledek temu je bil, da se je udeležilo volitve v trgih in mestih več Slovencev nego Italijanov, kakor smo o svojem česu s številkami dokazali, in da je torej grof Coronini z ozirom na volilce bolj slovenski nego italijanski poslanec. "Soča" je torej po pravici sebi in svojim pristašem pripisovala zaslugi pri tej volitvi. Radi tega pa ne zahtevamo od grofa Coronina, naj bi bil nasprotnik Italijanom, ampak pričakujemo od njega, da bo delal za ravnopravnost obema narodoma, in smo trdno prepričani, da to tudi v resnici stori, ker njegova načela v narodnem oziru so pravična. S tega stališča imela je "Soča" prav, da je bila za grofa navdušena in da je pripisovala Slovincem zaslugi po izvršeni volitvi. "Corr." tega ni mogel storiti, ker je z grofom Coroninom v popolnem nasprotju gledal narodno ravnopravnost goriških Slovencev. V tem oziru drži se "Corr." onih načel, katera uči talmud (židovska verska knjiga) nasproti gojim (nejudovskim ljudstvom).

Z dosedanjo pisavo je pa v največjem nasprotju po mislih "Corrierovih" to, kar je "Soča" zadnjič pisala, ko je rekla: "V goriških mestih in trgih zmagal je grof Coronini, s katerim ni zadovoljna nobena stranka. To ga je tudi vzdrazilo na njegovem mestu, ker drugače bi bil padel. (Ta stavek je "Corr." take prevel, da ne izraža prvotnega pomena.) V narodnem oziru ima pravične nazore in se v tem loči od naštetih poslancev. (Ta stavek je "Corr." preskočil.) V državnem zboru ne bo pripadal nobeni stranki; zato ga izberejo predsednika vladni rezervi ali srednji stranki (Ta izraz je "Corr." opustil), ki se bo imenovala po njem Coroninijev klub. Čudno zares; brez stranke, ki bi se ujemala z njegovimi načeli, in vendar načelnik stranke, kateri dá celo svoje ime. (Zadnji stavek je "Corr." izpustil.) — Prašamo "Corriera": kaka nedoslednost je med to in med prejšnjo pisavo? morda v tem, da je Coronini zmagal? gotovo ne, ker to je logična posledica prejšnjih priporočil. Morda v tem, ker pravi "Soča," da z grofom Coroninom ni nobena stranka zadovoljna? Kdaj pa je "Soča" trdila, da je "Corr." ali da je "Unione" s Coroninom zadovoljna? Kdaj je "Soča" Coronina priporočala z ozirom na to, da volilni odsek "Katoškega društva" je zanj? ali da stranka, ki ima glavo v Trstu, ga bo podpirala? Ali ni "Soča" gledel vseh teh strank, če tudi ne v isti številki, vendar jasno in nedvoumno povedala, kako sodijo in nameravajo gledat Coronina? Kje je torej nedoslednost? Mi je ne vidimo in "Corr." nam je ne more dokazati; pač pa more spoznati vsakdo, ki hoče videti, da prejšnja in poslednja "Sočina" pisava se prav dobro ujemata. Ali je pričakoval "Corr.", da bi Slovenci na svoje roke v mestih in trgih postavili drugega kandidata? da bi potem "Corrierovci" brez nas volili po svoji volji? Tako kratkovidni še nismo. Coronini je bil vedno za naše narodne pravice; zato smo si šteli v čast in dolžnost voliti ga, in to tem bolj ker vemo, da neka stranka,

sovrážnica Slovencev, ga zeleduje in išče poti, kako bi ga izpodrinila v korist nekega Mefista in njegovega varvanca visokega pokoljenja.

Ali je morda "Corr." našel nedoslednost v tem, ker je "Soča" rekla, da Coronini ne bo pripadal nobeni stranki? Kateri stranki je pripadal Coronini do zdaj? desnici? levici? Liechtensteinovcem? Ali je bil njegov klub v pravem pomenu stranka, katero je vezala enotna vez v vseh prašanjih, kakor druge stranke v državnem zboru? Nobena stranka ni imela tako različnih udov, kakršni so bili udje Coroninovega kluba in kakršni bodo; vzemimo le Coronina pa "sovrážnika Slovencev", ki mu pristopi, v narodnem oziru; kaka velikanska razlika! Ako odvezamemo prizadevanje, da bi vlada v času nevarnosti ne propadla, skoro ne dobimo vezi, ki bi bila objemala one razne močje, ki so se imenovali po Coroninu. Ujemali se niso popolnoma z nikomer; močnejši so bili v zankanj drugih teženj nego v trjenji svojih; imenovali so se stranka, a kar stranko dela, notranja vez enakih načel in enakih teženj, nahajalo se je pri njih v jako mali meri, tako da so bili stranka bolj po imenu nego po bistvu. Politikovanje "von Fall zu Fall" ugajalo jim je dalje časa, dokler se niso proti koncu prejšnjega zasedanja razvili kot vladna rezerva. — Da je stranka pri vsem svojem ropotanju, ki se je včasih pokazalo, vladna in da bo še bolj nego je bila, je čisto naravno, kajti nekaj teh strankarjev ni bilo daleč od dunajske vlade, drugi (n. pr. primorski razen Coronina) bili so pa pristaši domačih vlad, ki morajo v slučaju sile, če tudi hodijo morda prej in posej v določenih mejah svoje poti, priti osrednji vladi z vsem svojim moštvom na pomoč. To lastnost omenjene stranke potrdila je vlada sama pri zadnjih volitvah v državni zbor, ko je na to delala, da bi Coroninov klub, ki se bo imenoval tudi srednja stranka, dobil nekoliko novih glasov. Iz tega namena oni pritisek na moravske velike posostnike; iz tega namena neslišana agitacija vladnih organov v veleposestvu goriškem. Ali misli "Corriere", da bi se bilo godilo za kneza Hohenloha vse to, kar se je zanj godilo, ako bi ne bil knez o pravem času opisan na Dunaji kot pristaš bodoče srednje stranke? Na zgoraj se knez opiaše kot podpora osrednje vlade, a v resnici je najprej hvaležen onomu, ki ga je dal volit, in potem pohlovno pripravljen za vse, kar mu ta poroče in ukaže. Tako so stvari z vladno rezervo. — Vlada je res hvale vredna, da skrbi za svoj obstoj in da si snuje raznih podpor; med temi rezervi ni na zadnjem mestu. Znano je, da po državni postavi morajo imeti razni denarni zavodi svoje rezervne zaloge ali fonde. Zakaj? Zato, da si pomagajo ti zavodi z rezervo, ako jih zadene kaka nesreča na premoženju. Vladno premoženje na glasovih v državnem zboru je desnica; ako bi na desnici kaka stranica dobila pošast, da bi ne mogla glasovati po želji vlade, nastali bi neprijetni prizori, ki nobeni vladi niso všeč. Ako pa ima vlada za tak slučaj v "šparovci" 20 do 24 glasov, tedaj je vse drugače. Uže misel, da vladni "šparovec" ni prazen, brani, da na desnici ne more priti do tega, da bi se stranke ločile od velike odločevalne stranke in s tem od vlade, ki potrebuje podporo.

Ali je grofu Coroninu v nečast, da se pristaeva tej vladni stranki in da jej daje svoje ime? Nikakor ne; ujema se s sedanjo vlado z ozirom na program ravnopravnosti, ki ga je razvila, a ne ujema se z ono počasnostjo in opreznostjo pri izvrševanju programa, ki včasih vse pokvari ali pusti neizvršeno. Grof Coronini je iz prepričanja za sedanjo vlado, kolikor je, med tem ko drugi so iz politike in raznih razlogov. V tem presaga grof Coronini svoje tovariše za visokost glave in še več. Grof Coronini vé, da, ako pade sedanja vlada, težko dobimo boljšo, zato jej pomaga; drugi pa vejo, da več se more dobiti od sedanje vlade, če tudi se ž njo ne ujemajo, ko od bodoče, ki ni gotova; zato podpirajo sedanjo in pripravljajo pot prihodnji po svojih močeh. Torej je res, da Coronini nima stranke, ki bi se z njim ujemala, in je vendar načelnik stranke (na zunaj). To se je tudi "Soči" čudno zdelo, in zato je pisala: Čudno zares; ali "Corriere" je to izpustil, morda ker mu ni ugajalo.

Ako "Corriere" svojim besedam dostavlja, naj "poslanec goriškega mesta" vzame poročilo "Corrierovo" na znanje, da bo mogel primerjati, na kateri strani njegovih volilcev je resnost in stanovitnost, moramo izraziti svoje začudenje nad to "Corrierovo" drznostjo. List ne pravi, naj Coronini sodi, kje so njegovi pristaši, politično udani volilci, ampak, kje je resnost in stanovitnost. Sebe seveda šteje med volilce Coroninove; ali tega ne pravi, da se s Coroninom ujema, ampak le, da si pridrži pravico, izreči svojo sodbo o Coroninu pri drugi priliki. Za zdaj ostane, kar je bil, proti Coroninu mrzel, a resen in stanovit v zagovarjanju tujcev in njih koristi, bojevit v preganjanju 4000 Slovencev iz goriškega mesta. "Corriere" niti z besedico ne zagovarja Coroninove politike, ampak samo trdi, da je resen in stanovit, dosleden proti Coroninu, in prav tako dosleden za nemško-židovsko-italijansko zvezo v anani namen. Na zdravje, vrli "Corriere"; poguma Ti ne manjka, a mi bi ga rajši imenovali državnost in še kaj, pa se danes naj bo pri tem.

7 lepih knjig dobi vsakdo, ki pristopi „Hrvatski Matiči“. Naročnina znaša na leto 3 gl. Na Tolminskem je poverjenik „Hr. M.“ g. Ivan Krajnik, učitelj v Podmelci. Kdor želi pristopiti društva, naj se oglasi najdalje v 8 dneh pri dotičnem poverjeniku ter naj ob enem določi naročnino 3 gl. — Spoznavajmo bratski nam narod in jezik hrvatski! To bodi gaslo zlasti slovenskemu razumnstvu.

Novo knjige. — Spisi Krištofa Šmida, poslovneni mladini v zabavo in poduk, izhajajo v Rudolfovem v zalogi g. J. Krajca. Do zdaj je prišlo na svitlo 6 svezkov v mali osmerki in sicer: I. Ljudevit Hrastar. Golobček. — II. Jozafat, kraljevič Indije. — III. Pridni Janesek in hudobni Miha. — IV. Kanarček. Kresnica. Kapelica v gozdu. — V. Slavček. Nema deklica. — VI. Ferdinand, čudapolno življenje mladega španjakega grofca. — Posamezni sveski stanejo mehko vezani od 20 do 40 kr., trdo vezani od 30 do 50 kr., lično v platno vezani 60 do 80 kr. — V isti zalogi izhaja „Narodna biblioteka“, katere je izšlo do zdaj 18 snopičev po 15 kr. V 1. 2. in 3. snopiču se nahajajo „Čbelice“ I., II. in III. bukvice; v 4. „V gorskem zakotju“, povest, spisal Koder; v 5. in 6. „Čbelice“ IV. in V. bukvice; v 7. „Krvna osveta“, povest, posl. Fr. Mirovčkov; v 8. in 9. „Nesrečnica“, povest posl. J. P.; v 10. „Koliščina in stepe“, posl. Fr. Cegnar; v 11. „Za kruhom“, povest, posl. F. Miklavc; v 12. in 13. „Spisi Andrejčkovega Jožeta“ namreč: Črtice iz življenja na kmetih. — Matevž Klander. Spiritus familiaris. Zgodovina motniškega polja. Gregelj Kriščenina; v 14., 15. in 16. „Babica“, poslovenik Fr. Cegnar; v 17. „Senilia“, poezije v prozi, prevel A. Hudovernik. — „Saljivi Slovenec“. Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov. Nabral Anton Brezovnik, učitelj. Pod tem naslovom prišla je pred kratkim v Ljubljani na svitlo knjiga v mali osmerki, obsejajoča 192 strani. Natisnila in založila sta jo g. v. Kleinmayr in Fed. Bamberg v Ljubljani. Cena jej je mehko vezani 60 kr. Gospod pisatelj gotovo ni imel malo truda pri zbiranju kratkočasnic in smešnic, prodno je vse nabral, jih opilil ter potem primerno razvrstil za vsak stan posebe. — „Ljudska knjižnica“, ki izhaja v Mariboru v založbi J. Leona, lepo napreduje; izšel je 10. snopič, v katerem so končane „Kratke povesti“. 11. snopič obsega povest „Divus“, katero je iz čedešine poslovenil A. Sattler. „Ljudske knjižice“ prideta vsak mesec dva po štiri tiskane pole obsejajoča snopiča na svitlo. Knjižnica stane za četrta leta 48 kr., za pol leta 90 kr., za vse leto 1 gl. 70 kr. Poedini snopiči dobivajo se s poštno vred po 8 kr., brez poštnine po 6 kr. — Antona Martina Slomška „Zbrani spisi“ se lepo nadaljujejo. Č. g. Miha Ler. Dovesek, župnik v Makolah, priredil je četrto knjigo, ki obsega razno blago, razdeljeno v tri poglavja: Sola in odgoja. Narodna politika in pa narodno gospodarstvo. Razna podučna tvarina. Tiskarna družbe sv. Mohora v Celovci izdala je tudi to četrto knjigo, ki šteje 428 strani, v lepi opravi. Kdor le more, naj si knjigo oskrbi, ne bo mu žal. — V zalogi J. R. Milica v Ljubljani izšla je lepa povest „Oče naš“, za kriščansko ljudstvo, v drugem preglednem natisu. Knjigo bil je prevel iz nemščine Fr. Malavašič, ki je bil slovenskemu ljudstvu z njo močno ustregel. Trdo vezana stane knjiga 60 kr., po pošti pod križnim zavitkom 5 kr. več.

Glavovir na prodaj!

Iz druge roke - dober - natančen.
Via Ponte Isonzo h. št. 15, I. nadstropje,
nasproti Hmelakovemu skladišču.

ZALOGO V PREHODU

ISTRSKIE, DALMATINSKIE IN DRUGIE VIN

ima

G. SPITERI & C.

v

NABREŽIN.

Glavna zaloga: v Trstu, Via Lazaretto vecchio, št. 9.

Kdor zahteva, pošljejo se mu uzorci vina na pokušnjo.

Št. 340,

Razpis učiteljskih služeb.

V tem okraji se s tem razpisujejo sledeče službe:

1. učitelja - voditelja enorazrednic na Št. Vidskigori in na Kamnem;

2. podučitelja v Kobaridu in v Bovci. Do bodki navedenih služeb so poleg dež. šols. postav 10. marca 1870. in 4. marca 1879. III. plač. vrste.

Prošnje s postavnimi spričevali sposobnosti, kakor tudi se spričevalom c. k. okrajnega zdravnikarja (za unanje) je vložiti do 10. avgusta t. l. sem le po predstavljenih oblastnijah.

C. K. OKRAJNI ŠOLSKE SVET V TOMINU,
22. junija 1885.

ANTON POTATZKY

V GORICI

obilna in mnogovrstna zaloga

norimberskih, galanterijskih, malih reči in igrač

na debelo in na drobno.

Največi izbor blaga za raznoščke (havzararje), kramarje, črevljarje in krojače, potem molkov, svetih podob itd. dišav, mil itd.

Posebnost:

VRTNA SEMENA

najodličnejših plemen.

PRODAJALNICA: Gorica, via Rastello št. 7 nasproti c. k. loterijni kolekturi.

Želodčne bolezni

hitro in gotovo ozdravi

jeruzalemski balzam

edino in nepresegljivo želodčno zdravilo.

Izbrati v raznih želodčnih boleznih zdravilo, katero bi v resnici odgovarjalo namenu, ni lahka stvar dandanes, ko se prodajajo vsakovrstna taka zdravila.

Večji del onih kapljic, izljevov itd. itd., ki so oznanjajo in priporočajo občinstvu z visoko letičnimi besedami, ni drugega ko prevart, pogosto še škodljiva.

Samo jeruzalemski balzam, uže davno znan po svoji priprosti sestavi in po oživljajoči svoji moči na želodčne žive, si je pridobil prednost pred vsami drugimi do zdaj znanimi pomočki, kar potrjuje njegova razprodaja, ki vedno raste.

Ta balzam, bogat krepijoče moči kineškega r-barbar, korenike, ki je sploh znana po svojem prebavnem uspehu, daje gotovo sredstvo proti želodčnim slabostim, izvirajočim iz nerednega prebavljanja. Zato se priporoča, ko jesti ne diši, proti neprijetni sapi, gnojusu, riganju, zabasanju, hemorojaldnim težavam; pomaga tudi proti zlatenici, glistam in boleznim v drobu.

Steklenica s podukom 30 kr.

Glavna zaloga v lekarni G. B. Pontoni v Gorici.

V TRSTU pri G. B. Rovis, v KORMINU pri A. Franzoni, v TOLMINU pri C. Palisca.

Gotov pomoček.

Vsadko dobi plačilo hitro nazaj, ako bi ostal moj gotovi

ROBORANTIUM (pomoček, da brada raste.)

brez uspeha. Ima tudi gotov uspeh proti pleši, izpadanju las, luski nasti glavi in osivljenju las. Uspeh je gotov po nekaterem drgnenju. Izbujehitro. Izvirne steklenice razposilja po 1 gl. 50 kr., steklenico za poskusnjo po 1 gl. I. Grolich v Brnu. Zaloga: v Gorici: Cristofoletti, lekar; v Trstu: Pavel Rocca, lekar v mestni palači; v Ljubljani: Ed. Mahr; v Zadru: N. Androvich.

Roborantiu rabi se pogosto z uspehom tudi proti slabosti spomina in bolesti v glavi, kar se lahko dokaže se spričevali in zahvalami.

NB. V imenovanih zalogah dobi se tudi ustna karpaska voda Grolichova, gotova pomoč zoper vsakršno bolenje zob, neobhodno potrebna, da se ohrani njih lepota, izvrstno sredstvo, da se ohranijo in čistijo zobje, usta in lesna, sestavljena iz zdravilnih koronik moravskih Karpat; prave steklenice po 60 kr.

SAMO

v drogeriji Antona Mazzoli

Pri črnem orlu (All' aquila nera) v Gosposki ulici in v podružnici v ulici Mestnega vrta v Gorici

nabaja se zaloga tako slovečega, neprekosljivega in zagotovljenega **Portlandskega cementa** iz Kufsteina in **hidravličnega jappa** iz Trebovelj (ki drži tudi v vodi). Na zahtevo dajejo se poskušnje o najboljšem uspehu obeh vrst. Blago se oddaja po jako nizkih cenah, tako da se ni bati tekmovalja.

Imenovana drogerija ima dobro preskrbljeno **zalogo drog** (dišav), oljnatih zmletih kakor tudi suhih barv, vsakovrstnih čopkov, barvarskih potrebščin, naravnih zdravil, kemičnih priprav, mineralnih vod, **desinfekcijske vode** (proti okuženju) po 5 kr. liter, najmočnejšega prahu proti mrčesom, kakor tudi **žvepla iz Romanje** za žveplanje trt, najboljše vrste, kolikor je do zdaj znano.]

POTNIKE IN BLAGO

spravlja v

Ameriko

najbolje in najceneje

Arnold Reif, na Dunaji, I. Kolowratring h. št. 9

(Najstarejša firma te vrste.)

Največja krojačnica v Gorici.
Zaloga
vsakovrstnega sukna ter gotove obleke za gospode vseh stanov.
pri
MARTINU POVERAJ-I
na Travniku
poleg kosarne.
Naročbe se hitro in elegantno izvršujejo po najnovejšem kroji.

Čudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovalniše želodčne bolezni. Prav izvrstno vstrezajo zoper hemorojde, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadležnostih, zoper beli tok, bojaz, zoper bitje srca ter čistijo pokvarjeno kri. Ono ne pregizujejo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbe in pošiljavo pa edino v lekarni Cristofoletti v Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. Rovis in v lekarni Alla Madonna v Korminu.
Ena steklenica stane 30 novcev.

Mnogo prihrani,

kdor kupi obleko v

KROJAČNICI IGNAČIJA STEINERJA,

ki je največja v Gorici,

v kateri se dobi vsak čas na veliko izbiro narejena obleka po naslednjih cenah:

Popolna pomladanska obleka za gospode	od 8 do 30 gl.
" " " " deške	" 6 " 15 "
" " " " otroške	" 3 " 10 "
Površne pomladanske suknje za gospode	" 8 " 30 "
Pomladanski saki	" " " 5 " 15 "

Vrhu tega bogata zaloga vsakovrstne robe iz raznih tovarov po naročilu vsled mere, ki se izvrši točno in hitro.

Novo došli **doimani najnovejšega kroja** od 8 do 50 gl. za gospé. Šaki za gospe od 4 do 15 gl.